

Brusel 19. června 2023
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2023/0187(CNS)

10820/23
ADD 5

FISC 137
ECOFIN 629
IA 153

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	16. června 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	SWD(2023) 217 final
Předmět:	PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ Nový systém EU pro zamezení dvojímu zdanění a zabránění zneužívání daňových předpisů v oblasti srážkové daně Průvodní dokument k návrhu směrnice Rady o rychlejší a spolehlivější úlevě z nadměrných srážkových daní

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2023) 217 final.

Příloha: SWD(2023) 217 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.6.2023
SWD(2023) 217 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE
SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

**Nový systém EU pro zamezení dvojímu zdanění a zabránění zneužívání daňových
předpisů v oblasti srážkové daně**

Průvodní dokument k

návrhu směrnice Rady

o rychlejší a spolehlivější úlevě z nadměrných srážkových daní

{COM(2023) 324 final} - {SEC(2023) 243 final} - {SWD(2023) 215 final} -
{SWD(2023) 216 final}

Shrnutí
Posouzení dopadů: „Nový systém EU pro zamezení dvojímu zdanění a zabránění zneužívání daňových předpisů v oblasti srážkové daně“
A. Potřeba opatření
V čem spočívá problém a proč se jedná o problém na úrovni EU?
V případě přeshraničních investic vybírají mnohé země EU srážkovou daň, pokud jsou dividendy a úroky z cenných papírů vypláceny nerezidentským investorům. Tato daň se však obecně vybírá sazbou, která je vyšší než snížená sazba, na kterou má nerezidentský investor podle příslušné daňové smlouvy nebo vnitrostátní právní úpravy nárok. Aby se zabránilo dvojímu zdanění, museli by nerezidentští investoři podat žádost o vrácení nadměrné daně sražené v zemi EU, z níž je platba provedena (dále jen „země zdroje“). Stávající postupy vrácení srážkové daně z dividend a úroků nerezidentským investorům jsou: • neefektivní (což vede k nákladným a zdoluhavým postupům vrácení daně), • vystaveny vysokému riziku zneužívání daňového systému (což vede ke ztrátám příjmů členských států). K těmto problémům dochází v kontextu nerovnoměrného stavu digitalizace v jednotlivých zemích EU a roztržitého změní vnitrostátních postupů v oblasti srážkové daně. Zjištěné problémy pramení rovněž z nedostatku přesných informací, které mají daňové správy k dispozici. To je nezbytné pro řádné posouzení a uplatňování snížených sazeb srážkové daně a pro účinné rozpoznání nekalých praktik. Současná situace odrazuje od přeshraničních investic v rámci EU a do EU, a v důsledku toho vede k méně konkurenceschopnému trhu EU, což brání fungování unie kapitálových trhů. Riziko zneužití postupů v konečném důsledku rovněž snižuje daňové příjmy a daňovou spravedlnost.
Čeho by mělo být dosaženo?
Obecné cíle iniciativy se týkají zajištění spravedlivého zdanění a posílení unie kapitálových trhů: • usnadnění přeshraničních investic a • předcházení zneužívání daňových předpisů. Konkrétní cíle iniciativy jsou: • zefektivnit postupy v oblasti srážkové daně a • poskytnout členským státům vhodné nástroje pro boj proti zneužívání daňového systému. Oba cíle jsou stejně důležité.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU (subsidiarita)?

Vzhledem ke stávající roztržičnosti v celé EU jsou zapotřebí standardizovaná procesní pravidla pro srážkovou daň, aby bylo zajištěno řádné fungování jednotného trhu. Aby portfoliooví investoři mohli plně využívat výhod unie kapitálových trhů, a nemuseli v každé zemi EU dodržovat různá pravidla, potřebují pravidla srážkové daně, která se uplatňují jednotně v celé EU.

Vzhledem k tomu, že problém vzniká pouze v přeshraničním kontextu, jeví se opatření EU jako nejúčinnější způsob, jak dosáhnout rychlejších postupů v oblasti srážkové daně a bojovat proti případům zneužívání daňových předpisů.

Vzhledem k tomu, že iniciativy „měkkého“ práva přijaté Komisí (jako je doporučení z roku 2009 o postupech při poskytování úlevy ze srážkové daně a kodex chování pro srážkovou daň z roku 2017) nevedly k žádoucím výsledkům, je nyní ke splnění cílů nutný návrh na úrovni EU se závazným dopadem.

B. Řešení

Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována? Pokud ne, proč?

Cílů by bylo možné dosáhnout prostřednictvím tří politických možností:

- **Možnost 1 – společné digitální potvrzení o daňovém rezidenství (eTRC) + standardizované podávání zpráv.** Součástí je:
 - **vytvoření standardizovaného celounijního systému eTRC** – toto digitální potvrzení (se společným obsahem a formátem) by bylo vydáváno/ověřeno on-line a téměř v reálném čase všemi zeměmi EU,
 - **zavedení společného standardu pro podávání zpráv**, který by zvýšil transparentnost, neboť každý finanční zprostředkovatel v celém finančním řetězci by podával členskému státu zdroje definovaný soubor informací. Doprovázely by jej standardizované postupy hloubkové kontroly, pravidla odpovědnosti a formuláře pro vrácení daně, které by se automaticky podávaly jménem klientů / daňových poplatníků.
- **Možnost 2 – zavedení systému úlevy u zdroje.** Tato možnost je varianta 1, která navíc obsahuje zavedení systému úlev u zdroje, který umožňuje, aby se snížené sazby podle smluv o zamezení dvojího zdanění nebo vnitrostátních předpisů uplatňovaly přímo v okamžiku výplaty dividend/úroků. V případě možnosti 2 by daňové správy musely sledovat splatnost daní po provedení výplaty dividend / úroků.
- **Možnost 3 – systém zrychleného vrácení daně ve stanoveném časovém rámci a/nebo úlevy u zdroje.** Tato možnost zahrnuje možnost 1 s tím, že členské státy, které uplatňují systém vrácení daně, by měly zajistit, aby byla žádost o vrácení daně vyřízena v předem stanovené lhůtě v rámci tzv. systému zrychleného vrácení daně. Členské státy mohou zavést systém úlevy u zdroje nebo pokračovat v jeho provádění.

Upřednostňovanou možností politiky je **možnost č. 3**, a to z těchto důvodů:

- byla by velmi účinná při řešení problémů zjištěných v EU, pokud jde o rychlost, jednodušší procesy a více digitalizované postupy,

- byla by bezpečnější, neboť dává zemím EU možnost zachovat si předběžnou kontrolu žádostí o vrácení daně, - představuje cestu vpřed, která by měla být politicky proveditelná ve všech zemích EU.
Jaké jsou názory jednotlivých zúčastněných stran? Kdo podporuje kterou možnost? Mezi zúčastněnými stranami panuje široká shoda ohledně problémů vyplývajících z různých postupů v oblasti srážkové daně v jednotlivých zemích EU a ohledně potřeby opatření EU k řešení takto roztříštěné a neefektivní situace. Mezi hlavními skupinami zúčastněných stran však existují rozdíly v názorech na možné varianty, jak toho dosáhnout: Investoři a finanční zprostředkovatelé se jednoznačně domnívali, že úleva u zdroje by přinesla nejlepší výsledky, jako je včasná úleva pro investory a omezená zátěž pro zprostředkovatele. Uznali také, že systém úlevy u zdroje by pravděpodobně musel být doplněn systémem vracení srážkové daně, který by sloužil jako záložní opatření. Proto podpořili podnět, jehož cílem je rovněž standardizace stávajících postupů a formulářů pro vrácení srážkové daně. Členské státy vyjádřily podporu zavedení společného digitálního potvrzení o daňovém rezidenství v celé EU. Pokud jde o povinnost podávat zprávy a standardizovaný postup: a) Členské státy, v nichž je domácí sazba pro nerezidentské investory nižší nebo stejná jako sazba podle smlouvy o zamezení dvojího zdanění, by standardizací postupů v oblasti srážkové daně nebo podávání zpráv nebyly přímo ovlivněny. Některé z těchto členských států vyjádřily podporu opatřením na úrovni EU, protože to zlepší postavení jejich investorů. b) Členské státy, v nichž je vnitřní sazba srážkové daně vyšší než příslušná sazba podle smlouvy o zamezení dvojího zdanění, se obecně shodly na zvýšení transparentnosti a standardizaci postupů v oblasti srážkové daně a zdůraznily, že je důležité najít rovnováhu mezi zefektivněním těchto postupů a zachováním kontroly nad procesy, aby se zabránilo zneužívání daňových předpisů.
C. Dopady upřednostňované možnosti
Jaké jsou přínosy upřednostňované možnosti (možnost 3 – úleva u zdroje nebo systém zrychleného vrácení daně)? Investoři by měli prospěch z menšího objemu ušlých prostředků v rámci vracení srážkové daně, nižších administrativních nákladů a nižších nákladů příležitosti. Úspory nákladů investorů se odhadují na 5,17 miliardy EUR, a to včetně 409 milionů EUR, které v důsledku snížení administrativní zátěže ušetří investoři z EU. Daňové správy – je možné, že v dlouhodobém horizontu bude na postupy vracení srážkové daně zapotřebí méně zdrojů, takže by mělo být možné přerozdělit více zdrojů na řešení rizikovějších případů. Hlavním přínosem pro daňové správy je však dostupnost vhodných informací pro rychlejší dokončení postupů v oblasti srážkové daně a pro boj proti zneužívání daňových předpisů. Finanční zprostředkovatelé – digitalizace a standardizace na úrovni EU by přinesly značné úspory (odhadované přibližně na 13,5 milionu EUR ročně). Finanční

zprostředkovatelé by měli těžit ze zvýšení investic, které by mělo poskytnout četnější příležitosti ke zlepšení obratu. - Makroekonomické dopady – očekává se nárůst HDP o 0,025 %. Tato možnost bude mít rovněž pozitivní dopad na další makroekonomické ukazatele, jako je kapitál, mzdy a zaměstnanost.
Jaké jsou náklady upřednostňované možnosti (možnost 3 – úleva u zdroje nebo systém zrychleného vrácení daně)?
- Investoři – pro investory se nepředpokládají žádné dodatečné náklady, neboť již nyní musí předkládat dokumenty týkající se vrácení srážkové daně. - Daňové správy – hlavní náklady souvisejí s procesy potřebnými k vydání/ověření eTRC, které se odhadují na 4,9–54 milionů EUR v nákladech na vývoj a 0,97–10,8 milionu EUR v opakovaných nákladech; a zdokonalené systémy podávání zpráv, které podle odhadů vynakládají 18,2 milionu EUR na prováděcí náklady a 3,5 milionu EUR na opakující se roční náklady. - Finanční zprostředkovatelé – náklady vzniklé při zavedení mechanismu ke splnění požadavků v rámci možnosti 3 činí 75,9 milionu EUR na prováděcí náklady a 13 milionů EUR na opakované náklady. - Makroekonomické dopady – vzhledem k menšímu počtu případů dvojího zdanění budou členské státy čelit snížení daňových příjmů v odhadované výši 2,2 miliardy EUR (což by mohlo být kompenzováno předcházením podvodům).
Jaké budou dopady na malé a střední podniky a na konkurenceschopnost?
Dopad na malé a střední podniky může být omezený, protože iniciativa je zaměřena především na portfoliové investory, kteří obecně investují do kotovaných společností. Malé a střední podniky však rovněž působí jako investoři do cenných papírů (jako portfolioví investoři nebo jako investiční nástroje). V těchto případech by měly prospěch ze stávajícího návrhu, jelikož by získaly lepší přístup ke sníženým sazbám srážkové daně, na které mají nárok, a vyhnuly se dvojímu zdanění. Díky rychlejšímu vrácení daně by mohly těžit z větší likvidity, což je pro malé a střední podniky výhodou.
Očekávají se jiné významné dopady?
Žádné další významné dopady se neočekávají. Očekává se však, že tento podnět bude mít omezený pozitivní sociální dopad, protože by zajistil spravedlivější zdanění, a také omezený pozitivní dopad na životní prostředí vzhledem k očekávanému omezení postupů vrácení daně založených na papírových dokladech. Tento podnět je proto v souladu s cílem klimatické neutrality, jak požaduje evropský právní rámec pro klima.
Proporcionalita?
Upřednostňovaná možnost splňuje cíle iniciativy přiměřeným způsobem v tom smyslu, že nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů, a omezuje oblast působnosti na ty aspekty, kterých země EU nemohou dosáhnout samy (celounijní eTRC, standardní rámec pro podávání zpráv, standardizovaná pravidla hloubkové kontroly a odpovědnosti a standardizované

postupy v celé EU).
D. Ná vazná opatření
Kdy bude tato politika přezkoumána?
Komise přezkoumá a vyhodnotí fungování této směrnice každých pět let po jejím vstupu v platnost. Evropskému parlamentu a Radě bude předložena zpráva o hodnocení směrnice.